Ч. 255. Середа 13 (26) падолиста 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 13.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї

на цілий рік	К	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою

на цілий рік	К	10·80
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно	„	—·90

Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(Голоси о ческо-німецкій угоді. — Росия а Македонія. — Ворохобня в Марокку. — З полудневої Африки.)

Один з німецких послів із західної Чехії доказує, що німецкі виборці не зрозуміють того, коли Німці зачнуть радити над тим, якби порозуміти ся з Чехами. Урухомлене парляменту, що правда вимагає того, щоби Німці були готові до порозуміня, але їм не вільно знову принести великі жертви. Німецких послів не вибрали на то, щоби заплатити тим за усунене ческої обструкциї. Недовірчивість до акциї німецких послів походить з того, що Німці радять над офертою для Чехів, від змісту котрої зависить рішене Чехів. На всякий случай треба задержати німецку мову яко державну. Робити язикові уступки Чехам значить давати їм право, щоби свої окремі бажаня вимушували за кождий раз обструкцию. Німці повинні длятого бути осторожні.

А Nar. Listy, орган Молодочехів, так відзивають ся: Ческі посли суть на своїм военнім становищи спокійні і чекають, що буде дальше. Они преці побачать, з чим прийде німецка ліґа мирова. Як доси так і тепер суть они готові до честної і справедливої угоди, але відкинуть кождий постулят, котрого сповнене вийшло би на шкоду і понижене ческого народу. Они возьмуть під розвагу кожде предложене Німців та будуть над тим річево радити і рішати о нім.

Російска праса зачинає знову займати ся дуже ревно македоньскою справою, так що нагадує часи „болгарскої грози“, що дала безпосередну причину до російско-турецкої війни. То впадає тим більше в очи, що становище урядової і неурядової Росиї супротив макед. революцийного руху було від многих літ однакове. Так кореспондент „Петерб. Ведом.“ Юркевич, одинокий із чужих кореспондентів, що недавно тому обїздив ті сторони Македонії, де була ворохобня, розписує ся довго і широко в згаданій ґазеті та описує, що діє ся в Македонії під Турком. Він каже, що Турки убивають безоборонних старців, безчестять жінки і дівчата, вбизають діти на рожни, а за все то змушують ще висилати до султана адресу з подякою. Недавно тому їздив російский віцеконсуль з Филипополя на кілька днів на болгарско-македоньску границю, де зібрали ся були сотки людий без хати і хліба, і розмавляв з ними дуже щиро, розпитував о всім і доніс до Петербурга. Далеко енерґічнійше відзиває ся константинопольский кореспондент „Нов. Врем.“, котрий пише: Ґр. Іґнатєв заявив в Софії, що для освободженя Македонії не настав ще потрібний „психольоґічний момент“. Добре! Але єсть вже потрібний „момент чувства“, щоби прийти Македонцям на поміч. Чей же не можемо, ба й не сьміємо чекати, щоби нарід, споріднений кровією і походженєм з нами, гинув з іменем Росия в устах. З виїмком могучої Росиї і малої слабої Болгариї не має сей нарід нікого на сім сьвіті, тім холоднім, вирахованім сьвіті! — Бач! який милосердний! Мимо волї сказав праведу в послідних словах.

Після вістий наспівших з Марокко до Европи удало ся войскам султана зловити Мулей Могаммеда, претендента до марокканьского престола в місті Тацца, а ворохобня Бена Дір-Кабілів має бути вже сими днями здушена. Але в державі Абдул Азіса очевидно нема ще повного спокою, бо Анґлія, котра відкликала свої кораблї з марокканьских вод назад до Ґібральтару, вислала свою фльоту каналову до Лісбони, щоби її мати там під рукою, скоро би там настали ще більші розрухи. За приміром Анґлиї пішла і Франция, котра в тульоньскім порті казала узброїти три крайсери. Та й ся дивізия корабельна має відплисти на марокканьскі води. За причину теперішної ворохобні в Марокку подають головно заходи султана, щоби завести в краю реформи а особливо то, що султан хоче дотеперішну данину заступити ґрунтовим податком.

Після вістий з Амстердаму мають Бота і Деларей з початком грудня виїхати разом з Чемберленом. Ґенерали рішили ся не їздити вже по Европі та не робити пропаґанди. Та й Шальк-Бурґер і Вессельс мають в тім самім часі вернути до полудневої Африки. Кажуть, що виїзд Чемберлена до полудневої Африки

МАРОККО.

(Дальше.)

I.

З Неаполя до Танджера. — Житє на покладі. — Морскі птиці. — Альмерія. — Ґібральтар, єго укріпленя і єго залога. — Історія Марокка і єго торговля. — Жиди в Марокку і їх значінє.

(Дальше).

Скалиста маса, що мов величезна колода розложила ся серед моря, робить зі своєю непоборимою кріпостию імпонуюче враженє, особливо коли вирине з моря перший раз перед очима подорожного, а потягає ще більше до себе, коли придивити ся їй зблизька. Місто само лежить на західнім побережу над широким заливом Альґезірас, названим так від ішпаньского міста Альґезірас, що лежить по другім боці заливу як раз напроти Ґібральтару. Улиці в нім звичайні собі і досить нудні, бо нема на них тої ріжновидности, яку стрічаємо в італіяньских містах; але за то порт єсть дуже оживлений, горда кріпость дуже інтересна а многі затишні місця справді чудові. Але порта, военний і торговельний, дуже важні для довозу вугля і всілякої поживи та муниції, лежать лиш на 5 до 8 кільометрів від противного ішпаньского побережа, на котрім стоять укриті ішпаньскі батериї з пушками 15-центиметрового калібру. Дуже красний публичний город Ля Альмеіда впадає зараз чужинцеви в око своєю буйною ростинностию та богатством красок. Та й ту як всюди, де лиш стане нога Анґлійця, розсів ся шпорт та видко всюди пороблені практично місця до забави. Передовсім розпаношив ся тут кінний шпорт, і на кождім кроці видко дуже красні ірляндскі коні, призначені для розривки так званих малих пазів.

Ґібральтар єсть найтеплійшим місцем в цілій Европі, а при тім і дуже здоровим. Найменша теплота є тут в січни і тогди буває що найменше 16 степенів; літом в липни єсть середна теплота 22 степенів. Лиш часами докучає холодний вітер зі всходу. Місто ділить ся на дві части: на ішпаньске місто, що лежить на північ від згаданого вже публичного города і тягне ся аж до укріплень поза касарнею артилериї, та на анґлійске місто, положене на полудневім кінци пригірка. Ішпаньске місто єсть збудоване дуже неправильно, доми мають характер ішпаньский і суть помальовані зверха темною краскою, задля чого здалека спливають ся зі скалами так, що їх не можна розпізнати. Майже всі склепи і крами суть тут повні всілякої марокканьскої всячини, а хитро споглядаючі Шпаніолі (ішпаньскі жиди) або Маври сидять в тих будах та чекають лиш, щоби звабити до себе кого з тих туристів, котрих тут ніколи не бракне, та упхати їм яку дурницю за великі гроші. Але иноді можна межи всіляким дрантєм подибати і цінну річ.

З публичних будинків має Ґібральтар не богато важних: протестанцку катедральну церков, три католицкі церкви, жидівску божницю та малий театр. Зато далеко тут важнійші і замітнійші касарні та всілякі кріпостні будівлї. Ґібральтар має навіть в часі мира, як на англійскі відносини, велику залогу в силі 7000 людий, котрі живуть тут у вигідних касарнях з хорошими верандами. Але тота залога не дуже робить военне враженє. Суть по найбільшій части вже старші люди, наймані жовніри, що носять брунатні мундури і білі шоломи або шапочки, подібні до школярских. Видко по них, що служба тут не тяжка, їсти дістають дуже добре а до того ще й досить велику платню, а мають тілько вільного часу, що половина залоги волочить ся завсїгди з паличками в руках по місті та публичнім городі.

В просторих маґазинах єсть тут завсїгди величезна маса всілякого провіянту та муниції, як кажуть, на сім літ, а треба тут ще й то додати, що на случай війни мають з міста винести ся всі цивільні люди. За мого побуту

есть головно наслідком заходів бурских ґенералів Але знаменною річию есть, що Чемберлен — як доносять з добре поінформованого жерела — мав сказати до Боти, що бувшому президентови оранськоі републики Стейнови, не позволить вернути назад до краю.

Жіноча спілка промислова „Труд“.

(Конець).

Білянс з днем 30 червня 1902 представляє ся так:

Актива:

		Кор.
Готівка в касі	.	150·29
Льокациї	.	4.321·11
Товар в ціні закупна	.	955·64
Дебітори	.	103·42
Інвентар	.	1.266·10
Кошта заснованя	.	1.005·20
Наперед оплачений чинш	.	586·66
Сума	.	8.388·42

Пасива:

		Кор.
Фонд резервовий	.	344·—
Уділи членів	.	5.638·20
Вкладки на книжочки	.	2.217·46
Кредитори	.	145·24
Фонд бурси	.	39·40
Зиск чистий	.	4·12
Сума	.	8.388·42

Рахунок зисків і страт.

Зиски:

		Кор.
Дохід з робітні суконь і продажи товарів	.	1.047·55
Відсотки від льокаций	.	260·23
Оплати за науку	.	10·—
Сума	.	1.317·78

Страти:

		Кор.
Плати управительки робітні і робітниць	.	728·78
Чинш за льокаль	.	309·34
Видатки адміністрацийні	.	212·52
Амортизация першого заснованя	.	25·78
Зужите інвентаря	.	32·46
Податок	.	4·78
Зиск	.	4·13
Сума	.	1.317·78

Відкривши в біжучім році адм. по-при робітни суконь також робітню шитя біля, надіємо ся затруднити в нашім підприємстві значне число робітниць і діяльність нашого товариства поставити на ширший ґрунт. Тут з признанем належить піднести, що теперішний ректорат духовної семинариї віддав товариству нашому шитє всего там потрібного біля, чим в значній мірі причинив ся до розширеня сего відділу. Рівнож зазосмотрив зарад товариства свій склад в полотна і ріжні инші товари, що поручаємо ласкавим зглядом нашої публики.

Вкінци відкликуємо ся до нашого руского жіноцтва з прошенем, щоби численними приступленями в члени нашого товариства і громадним замовленем робіг та закупнами товарів піддержали наші змаганя, маючи все на тямці, що інституция наша есть їх інституциєю.

На сім зазиві справозданє п. Нагірного скінчило ся, по чім іменем комітету контрольного відчитала п. Ольга Гнатюкова слідуючу заяву: „Комітет контрольний переглянув книги ділові, провірив білянс і замкненє рахунків за рік адміністрацийний, який скінчив ся 30. червня 1902 р., як також провірював касу та найшов все в порядку; ставить проте внесенє: приняти предложений білянс, замкненє рахунків і справозданє до відомости і уділити Раді управляючій і дирекциї з веденя діл товариства абсолюторию. Загальні збори приняли справозданє, білянс і замкненє рахунків до відомости, а на внесенє комітету контрольного уділити Раді управляючої і Дирекциї абсолюторию одноголосно.

Приступаючи до дальшої точки дневного порядку, вибрано при голосованю картками на місце вильосованих членами Ради поновно пп. Андрія Алиськевича і Василя Угрина, а на місце уступившого члена Ради п. Марию Грушевску. До комітету контрольного на рік адміністрацийний 1902/3 вибрано пп.: Олену Гнатюкову, Климентину Панькевичеву і Олександра Сероїчковского.

При послідній точці дневного порядку забрала голос п. Грушевска, предкладаючи під розвагу управляючої Ради і Дирекциї внесенє, щоби на будуче за так солідну і совістну роботу, яка виходить з „Труда“ зачислювано висше як до сего часу, а щоби тим поліпшити плату робітницям додаючи, що в кождій иншій порядній робітні зачисляють за роботу і додатки висше як в „Труді“. Над внесенєм розвинула ся оживлена дискуссия. Дирекция заявила, що дбає про се, аби робітниці були совістно за свою працю винагороджені та крім того в реґулярні передвиджений є аванс для робітниць, наколи тілько средства на се позволять.

На тім вичерпано дневний порядок і закінчено збори.

Новинки.

Львів дня 25-го падолиста 1902.

— **Впреосьв. митрополит Шептицкий** з поворотом з Риму загостив до Босни. Дня 18 падолиста гостив у сараєвского римо-кат. архиепископа Штадлера і відслужив літургію в катедральнім костелї. Костел був переповнений народом, не видівшим униятского богослуження. В часї літургії відсьпівав хор римо-кат. семинаристів цілий ряд старославяньских пісень. Повороту митрополита до Львова надіють ся около 27 с. м.

— **Епископ перемиский** о. Константин Чехович повернув вже з Риму до Перемишля.

— **В Чернівцях** відбула ся в понеділок з великою парадою в тамошній православній церкви інсталяция новоименоваго греко-православного архієпископа і буковиньского митрополита Впреосьв. Володимира Репти. З найвисшого припорученя був

було в порті лиш кілька зовсім не новомодних лодий торпедових і якийсь старий як сьвіт корабель панцирний, з котрого кпили собі німецкі моряки. Бо треба знати, що тоді була там німецка ескадра, котра набирала тут вугля на дальшу дорогу до Ґенуи. Офіцири і залога тої ескадри мали по більшій части відпустку, і волочили ся по улицях. Не можна сказати, щоби Анґлійці дивили ся на них добрим оком або щоби їм може це й показували якусь прихильність. Противно; в кількох случаях брак чемности посунув ся аж до простацтва. Так в двох тінґель-танґлях, коли появили ся німецкі моряки, перервано представленя і розпочато знову аж тоді, коли німецкі моряки вийшли. (Німецкий подорожник, за котрим отсе подаємо, очевидно або не зрозумів причини, або таки скорше промовчав єї в своїм німецкім патріотизмі. Се звістно загально, що чужі моряки, які би й не були, коли ходять, так сказати би, самопас, суть не конче пожаданими гістьми; а вже звістна бута німецких моряків просто страшить людий в чужім місті, і они вступають ся їй з дороги, як можуть).

В глубині поза містом в скалах, що творять вижину звану Пеньон і на всхіднім боці спадають дуже стрімко до моря, есть та кріпость, котру Анґлійці уважають за ключ до Середземного моря. Що то за кріпость, можна виробити собі понятє вже з того, що в ній в ріжних сторонах і в ріжній висоті розставлено аж 800 пушок як найбільшого калїбру. Від північної сторони виковано в скалах два довгі льохи один над другим у висоті 180 і 224 метрів і пороблено в них отвори на пушки, котрих там уміщено аж 100 найбільшого калїбру. В новійших часах випрубано в скалах трома лавами ґалерії, котрі забезпечено сталевими плитами від куль неприятеля. Сї ґалериї сполучають поодинокі части кріпости з собою і призначені до того, щоби ними могли їздити вози. Місцями пороблено на них досить широкі площі, на котрих стоять також пушки під голим небом. В підземних льохах може безпечно сховати ся ціла залога. Помежи тими льохами і ґалериями ідуть вузонькі круті стежки виковані в скалах, котрими можна вийти аж на сам вершок скал. Під згаданими льохами виковано в скалах вісїм цистерн, в котрих може змістити ся 40.000 бочок води, а крім того есть ще й одна керниця. Словом все придумано так, щоби залога кріпости могла видержати як найдовшу облогу і не була змушена піддати ся з голоду або з браку води.

По за містом і кріпостию на півночи, де скали спадають також стрімко в долину аж до тої рівнини, що сполучає Ґібральтарский пригірок з Іспанією, есть кладовище, дальше войскова стрільниця а наконець і анґлійска границя. Поза границею есть піскована рівнина, звана Ля Лїнеа, котра творить неутральну полосу межи Іспанією а анґлійскою посілостию. Аж поза тою полосою есть іспаньска границя. Давнїйше стояв на сїй границі мур з баштами, котрий мав спиняти пачкарство, а тепер на его місці есть лиш великий вал, на котрого всхідним кінци на іспаньскій стороні стоять батериї, що творять польне укріплене під назвою „Сьв. Варвара“, а на західнім кінци суть такі самі укріпленя „Сьв. Филипа“. Майже по середині границї есть на іспаньскій стороні мала місцевість Санто Філїпе і звідси іде дорога до недалекого іспаньского місточка Санто Роке (Сьв. Рох), поза котрим есть знов укріплений іспаньский табор.

В найновійших часах для більшої безпечности укріплено ще й порт та по розширеню в той спосіб, що побудовано три молї (греблї) коштом звиш півтора міліона фунтів штерлінґів. Молї ті суть так зроблені, що забезпечують порт від людий торпедових а перепускають кораблї лиш трома в'їздами, котрі до 24 годин можуть бути так замкнені, що ніякий корабель не міг би дістати ся до порту.

Ґубернатором Ґібральтару есть ґенерал дивізиї, під котрого командою стоїть ціла залога. Она має тут удержувати звязь з сильною ескадрою Середземного моря, котра має тут постійно стояти і творити важну точку опори для анґлійскої фльоти при вході до Середземного моря. Але найважнїйшою задачею Ґібральтару есть то, щоби анґлійска ескадра, опираючись на сю кріпость, могла кождої хвилї непустити через ґібральтарский пролив та щоби фльота Анґлії могла тут у воєннім порті приготовляти ся безпечно до своїх воєнних операций на Середземнім мори. Правда, що то не так легко сперти фльоту неприятеля в проливі, бо марокканьске побереже есть від Ґібральтару віддалене аж на 23 і пів кільометра, а іспаньска кріпость Цевта на африканьскім побережу має також не злі пушки; але на щасте Анґлії найблизший єї можливий ворог, Іспанія, есть нинї занадто слаба, щоби могла щось вдїяти без сильної фльоти а на сильну она не зараз здобуде ся. Инше було би дїло, якби до Іспанії прилучила ся Франция; тогди би може показало ся, чи богато би поміг Ґібральтар Анґлії. Так само стратив би Ґібральтар своє теперішне значінє, якби кусень марокканьского побрежа був також так сильно укріплений як ся анґлійска позиция на европейскій стороні. А з тою гадкою носить ся Німеччина вже від давна і чекає лиш тої хвилї, коли прийде до подїлу Марокка; тоді она майже на певно схоче забрати то побереже африканьске, котре би їй, як нинї Ґібральтар Анґлії, забезпечило панованє на Середземнім мори. Таке бодай есть загальне бажанє в Німеччинї, котре вже нераз висказували німецкі ґазети.

Але заким виберемо ся в дальшу дорогу до Марокко, послухаймо дещо про єго історию та про відносини торговельні, котрі бодай в теперішних часах суть найбільшою принадою для деяких держав европейских.

на тім торжестві президент краю бар. Бурґіньон яко цісарський комісар і вручив владиці торжественно темпоралія. О 4 год. по полудни відбув ся в архієпископскій палаті обід, а о 8 год. вечером похід зі смолоскипами через місто.

— **Начальний директор** почт і телеграфів п. Іван Любич Сеферович вернув з інспекцийної подорожи до Львова.

— **Пожарні філії „Сокола“** засновано в Колоколині і Іваню золотім. Статути зістали вже намістництвом затверджені. Новим товариствам желаємо „всего гаразду“.

— **Торжественне відкрите санатория в Закопанім** для недужих на груди відбуло ся дня 23-го с. м. в присутности Є. Е. п. Намістника гр. Льва Пініньского, Є. Е. п. Маршалка краєвого ґр. Андрія Потоцкого і богато инших достойників та репрезентантів праси і сьвіта ученого, іменно же лікарів. Санаторіюм, котрого управителем єсть др. Казимир Длуский, лежить в затишній місцевости на 3 кільометри далеко від самого Закопаного і займає 14 морґів, з чого половина єсть сам смерековий ліс. При північній границі стоїть дім машиновий, в котрім містять ся урядженя до центрального огріваня, електричного осьвітленя, парової пральні і дезінфекциї. Само санаторіюм єсть то великий будинок на 4 поверхи, що стоїть на висоті 1050 метрів і звернений фронтом до полудня. Будинок має лиш один ряд фронтових комнат, положених до сонця, а від півночи єсть лиш широкий коритар. Комнат, призначених для недужих на першім, другім, третім і четвертім поверсї, єсть 70, а з них кільканайцять на дві особи. Кожда комната має окрему вентиляцию, з відводячим каналом понад сам дах. Роги і кути комнати суть заокруглені, щоби тим лекше воздух міг кружити і щоби можна їх легко очистити. Всї меблї дають ся розбирати, не мають нї рогів нї кантів і полякеровані так, що їх можна змивати. Поміст покритий лїнолеом (родом лежників з коркової маси). В кождій комнаті суть дві електричні лямпи, з котрих одна над постелию. Огріване єсть всюди центральне за помочию пари і то не лиш в комнатах, але й в сходовій клїтцї, в каплици, на коритарях, в купальнях і ґардеробах. Будинок має також власну каналїзацию, водопроводи з теплою і студеною водою на всїх поверхах, електричні дзвінки, телефони і тубу. Крім комнат до мешканя має заведене також великий сальон на збори, салю фортепянову, бібліотеку з читальнею, кабінет лікаря, підручну аптику, салю операцийну, красно урядженї купальнї з тушами, двоповерхову салю столову, довгу на 15 метрів, 2 меншї салї столові і велику красну каплицю. Перед будинком єсть простора лежня, де недужі можуть вигідно лежати собі або сидїти літом на сьвіжім воздусї. Словом в новім санаторию уряджено все з як найбільшими вигодами і після всяких вимог ґіґієнічних.

— **Краєвий союз кредитовий** відносить ся з просьбою до всїх інтересованих, що хотіли би набути землю, щоби єму донесли: кілько наміряють набути ґрунту, кілько орного поля, кілько пасовиска, а кілько ліса, за яку цїну, який капітал можуть зараз зложити, а яку би евентуально хотіли засягнути позичку на намірене купно. Інтересовані, що мають до позбутя маєтности більші або менші, зволять подавати: кілько морґів поля числить посїлість, кілько орного поля і якої кляси, кілько пасовиска, кілько ліса, кілько жадають та які довги є до сплати і на яких условинах. Усї предложеня належить зголошувати на адресу „Краєвого Союза Кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10, І. пов.

— **Убийство.** З Косівщини пишуть нам: В ночи з 12 на 13 с. м. підчас весїля в хатї Гната Стефурака в Жабю, убив Дмитро Бойчук, господар з Жабя, Юру Чужинюка, господаря з Жабя, літ 36, батька двоїх дїтий, вдаривши єго топориском по голові. Убийника арештовано і відставлено до суду.

— **Спалені дїти.** Дня 14 с. м. майже в само полудне стало ся в селї Билич, самбірского повіта, велике нещастє, а всему винна коршма та й очевидно погана піяцка натура, бо чогож ходять до коршми, як не на горівку? Жінка господаря Васька Костя вийшла з прочою челядию в поле, а Кость сам лишив ся дома з дїтьми, 5-літним Петром і 3-літним Іваном. Добрий батько лишив маленькі дїти в хатї без всякого дозору, а сам забрав ся до коршми. В печи був огонь і дїти мабуть бавлячись, занесли огонь на постїль, котра зараз і займила ся та стала горіти. Коли спостережено огонь, не можна вже було дати ніякої помочи, бо вже й хата горіла, а до постелї не можна було приступити, хоч нещасливі дїти давали ще слабі ознаки житя. Они мусїли таки згоріти. Та й згоріла хата і цїле господарство вартости около 1200 корон. — Подібна пригода стала ся дня 8 с. м. в Поляні, повіта ліського. Каролина Витичко пішла досьвіта около 4-ої год. до стайнї доїти корови, а в хатї лишила двоє сплячих дїтий у віцї від 2 до 4 літ. В хатї сушив ся лен на горячій печи; він затлїв ся і став горіти, а дїти від диму і горяча задушили ся.

Телеграми.

Краків 25 падолиста. Єго Ексц. пан Намістник виїхав нинї рано до Відня.

Відень 25 падолиста. Стан здоровля Єго Вел. Цїсаря поліпшає ся постійно. Біль в крижах проминув.

Льондон 25 падолиста. Портуґальский наслїдник престола має заручити ся з одною з дочок кн. Конавт, брата короля Едварда.

Рим 25 падолиста. В анґлійскій амбасадї настав вчера сильний вибух ґазу. Трох людий легко покалїчило. Будинок значно ушкоджений. Кілька вікон висадило зовсім.

Ню-Йорк 25 падолиста. Підчас торжества з нагоди заключеня мира і проголошеня амнестиї для ворохобників експльодовала в Панамі армата і забила на місци трох вояків а кількох тяжко покалїчила.

Істория Марокка яко краю сягає в глубоку старину, бо тут була колись римска провінция Мавретанія з головним містом Тінґіс (нинїшний Танґер або Танджер). Але яко держава стало Марокко независиме аж за пануючого роду Альморавідів. Ягія, начальник племени Сангаджа в Сагарі, що їздив яко богомолець на вхід, привіз був з собою около 1036 р. якогось магометаньского духовника Абдалляга, котрий зачав в теперішнім Марокку укріпляти магометаньску віру, а позискавши собі прихильників, жив з ними в самотнім монастири „рабіта“ і від того пішла назва „Аль-му-рабітун“, котру християни перекрутили на Альморавіда. Отже тоті перші приклонники магометаньскої віри запанували в теперішнім Марокку а один з них Абу Бекр ібн Омар став був королем. Він мав за жінку якусь Зеінаду, доньку купця, котру нарід уважав за чарівницю і котра поправдї сама панувала. Она відтак розвела ся з своїм чоловіком і віддала ся за єго свояка Юссуфа і той оснував місто Марокко на резиденцию для себе. В половинї 17 століття прийшла була в Марокку до власти нова династия Алідів (потомків давного володітеля Алїго і єго жінки Фатими), котре ще й до нинї панує. Володітелї з тої династиї приняли титул „Емір-ель-Муменін“ („володітель вірних“) і стали самостійно управляти державою. Один з тих володітелів Сіді Могамед хотів завести в краю европейску культуру, але смерть єго тому перешкодила. Наслідник єго Музей Сулейман приняв титул султана т. є. цісаря Марокка. По нїм слїдував Абдур Рехман, котрий завів лад в краю, але що підпирав Абд-ель-Кадера, проводиря ворохобнї в Альшірі против Францiї, зачепив собі Французів і мусів вести з ними війну, котра остаточно закінчила ся нещасливо для него. Від сеї пори зачало Марокко грати вже важну ролю в політицї европейскій. Ще більше стало ся то за єго сина і наслїдника Сіді Магомеда, котрий програвши війну з Ішпанцями мусів їм не лише заплатити велике відшкодоване воєнне, але ще й відступити часть краю. Єго наслїдник Мулей Гассан старав ся жити в згоді з державами европейскими, слав посольства до европейских монархів з богатими дарунками, заключав угоди торговельні, але рівночасно й гнобив нарід та накладав великі податки, що викликало було велику ворохобню в 1892 р., підчас котрої ворохобники облягли були місто Танджер. Ще більшого клопоту наробила була єму ворохобня кабільских племен, котрі підчас облоги ішпаньскої кріпости Мелїля в 1893 р. убили були ішпаньского ґенерала; султан мусів тогди заплатити 20 міліонів воєнного відшкодованя і поробити значні уступки Ішпанцям та обовязати ся, що покарає виновників. Внедовзї він потім помер а єго наслїдником став єго молодший син, теперішний султан Абд-ул-Азіс, тодї ледви шіснайцятьлїтний хлопець.

Марокко єсть краєм дуже богатим, в більшій части гористим але впрочім дуже урожайним, має богато рік і богато добрих портів догідних для торговлї. Край єсть слабо заселений, бо на свої величезні простори має не більше як 10 міліонів жителів, з котрих єсть около 4 міліони Арабів, що верховодять в краю. Крім того єсть ще около 5 міліонів Берберів, первістних жителів краю, що ділять ся на многі племена і займають ся майже виключно управою ріллї та годівлею худоби, а крім того єсть ще около 150.000 жидів, що жиють по містах і займають ся виключно торговлею та 200.000 муринів.

(Дальше буде).

— **„Краєвий Союз кредитовий“** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

1. Книга довжників . . . аркуш по 10 сот.
2. Замкненя місячні 2 штуки . . „ 5 „
3. Інвентар довжників . аркуш „ 5 „
4. „ вкладників . „ „ 5 „
5. „ удїлів . . . . „ „ 5 „
6. Книга головна . . . . „ „ 10 „
7. „ лїквідацийна . „ „ 10 „
8. „ вкладок щадничих „ „ 10 „
9. „ удїлів членьских „ „ 10 „
10. Реєстр членів . . . . . „ „ 10 „
11. Зголошеня о позичку штука по 2 „
12. Виказ умореня позички „ „ 2 „
12. Асиґнати касові . . . . „ „ 1 „

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім“ у Львові, Ринок ч. 10 І. поверх.

— **„Як почуєш в ночи“** — твір музичний Дениса Січиньского, на тенор, в супроводї фортепяна (слова І. Франка із „Зівялого листя“), появив ся накладом „Музичного видавництва станиславівского Бояна“). Цїна 60 сот. (не 30, як хибно надруковано). Дістати можна в Черновцях, в книгарнї Пардінього.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).